

به نام خدا

طرح درس و امد نظریه‌های پرستاری

مشخصات درس	
نوع واحد درسی: تئوری ۱.۵ واحد، کارآموزی ۰.۵ واحد	مدرس: خانم دکتر نرجس موسوی زاده
دانشجویان: کارشناسی ارشد مدیریت پرستاری، ترم ۱	نیم‌سال تحصیلی: اول، سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴
شرح درس	
در این درس دانشجویان ضمن آشنایی با جایگاه نظریه‌های پرستاری در توسعه دیسپلین پرستاری، برای ایفای نقش و وظایف مدیر پرستاری در توسعه عملکرد مبتنی بر دانش در ارائه مراقبت‌های پرستاری، آماده می‌شوند.	
هدف کلی	
آشنایی دانشجویان با کاربرد انواع نظریه‌ها و الگوهای مهم در رشته پرستاری، ضرورت به‌کارگیری نظریه‌ها و الگوهای پرستاری در عرصه‌های مختلف و تشریح آن‌ها در مدیریت مراقبت‌های پرستاری و درک جایگاه نظریه‌های پرستاری در فرایند توسعه بدنه دانش تخصصی پرستاری.	
اهداف رفتاری	
در پایان درس انتظار می‌رود دانشجو قادر باشد:	
۱- دلایل وجود نظریه را شرح دهد.	
۲- فلسفه را تعریف نماید و تفاوت واقعیت و حقیقت را بیان نماید.	
۳- نظریه‌پردازی را تعریف کند، تفاوت علم و دانش را بیان نماید.	
۴- در مورد مراحل شکل‌گیری دانش بحث کند.	
۵- مدل و نظریه را مقایسه نماید.	
۶- پارادایم و متاپارادایم را توضیح دهد.	
۷- مفهوم را تشریح نموده و انواع مفاهیم را ذکر کند.	
۸- در مورد پدیده توضیح ارائه نماید.	
۹- در مورد پیش فرض توضیح دهد.	
۱۰- ایده، فرضیه و نظریه را مورد بحث و مقایسه قرار دهد.	
۱۱- ویژگی‌های یک نظریه مناسب را ذکر نماید.	
۱۲- انواع نظریه را ذکر نموده و برای هر یک توضیح و مثال ارائه نماید.	

- ۱۳- فرایند ایجاد نظریه را ذکر کند.
- ۱۴- در مورد اشکال نظریه توضیح دهد.
- ۱۵- ساختار و اجزای دیسیپلین پرستاری را شرح دهد.
- ۱۶- کاربرد فرایند پرستاری در ارائه خدمات پرستاری را مورد بحث قرار دهد.
- ۱۷- انگیزه ایجاد مدل دستیابی به هدف کینگ را بیان کند.
- ۱۸- سابقه تاریخی ایجاد مدل کینگ را ذکر نماید.
- ۱۹- با مروری کلی بر چارچوب نظری کینگ، ادعاهای فلسفی و راهبردهای ایجاد دانش را در نظریه کینگ شرح دهد.
- ۲۰- تاثیرات سایر دانشمندان بر نظریه کینگ را شرح دهد.
- ۲۱- دیدگاه جهانی ایموجن کینگ را شرح دهد.
- ۲۲- محتوای مدل، سیستم‌های تعاملی و زیرسیستم‌های نظریه کینگ را مورد بحث قرار دهد.
- ۲۳- متاپارادایم‌های اصلی پرستاری را از منظر کینگ توصیف نماید.
- ۲۴- فرایند پرستاری از دیدگاه کینگ را تشریح نماید.
- ۲۵- چارچوب عمومی سیستم‌ها را در نظریه کینگ توصیف نماید.
- ۲۶- در مورد نظریه دستیابی به هدف توضیح دهد.
- ۲۷- متدولوژی عملکرد کینگ را تشریح نماید.
- ۲۸- فرضیه‌های مدل کینگ را مورد بحث قرار دهد.
- ۲۹- نقد چارچوب پنداشتی عمومی سیستم‌های کینگ را براساس مراحل پنج‌گانه انجام دهد.
- ۳۰- کاربرد مدل کینگ در مدیریت پرستاری، پژوهش، آموزش و عملکرد بالینی پرستاری را بیان کند و نتیجه‌گیری نماید.
- ۳۱- بررسی و شناخت مددجوی بستری در بخش‌های بالینی را براساس الگوی دستیابی به هدف کینگ انجام دهد و تدابیر پرستاری مناسب ارائه نماید.
- ۳۲- مدل سیستم‌های بتی نیومن را توصیف نماید.
- ۳۳- چشم انداز و کلمات کلیدی مدل بتی نیومن را شرح دهد.
- ۳۴- ادعاهای فلسفی، جهان بینی و تاثیر سایر دانشمندان بر مدل بتی نیومن را توضیح دهد.
- ۳۵- تمرکز منحصر به فرد مدل بتی نیومن را مورد بحث و بررسی قرار دهد.
- ۳۶- محتوای مدل پرستاری بتی نیومن شامل مفاهیم، قضایای ارتباطی و غیرارتباطی را بیان نماید.
- ۳۷- ارزشیابی مدل سیستم نیومن را نظر منشا و مبدا، جامعیت محتوا، هم‌خوانی منطقی، فراوری نظریه، باورپذیری مدل، کارایی یا سودمندی اجتماعی مدل، کاربرد در مدیریت خدمات پرستاری، پژوهش پرستاری و آموزش پرستاری انجام دهد.
- ۳۸- ارزشیابی مدل سیستم نیومن را نظر منشا پارادایمی، ابعاد درونی، عناصر خارجی نظریه، امساک و ایجاز، ارزش در گسترش دانش پرستاری، بازده، وضوح، سادگی، تعمیم، دقت تجربی و برآیند قابل استنتاج انجام داده و نتیجه‌گیری نماید.

- ۳۹- پیش فرض‌های مدل سیستم رفتاری جانسون را توضیح دهد.
- ۴۰- نظریات، فرضیات، اعتقادات و ارزش‌های جانسون در مورد پرستاری را شرح دهد.
- ۴۱- مفاهیم اصلی مدل پرستاری جانسون را مورد بحث قرار دهد.
- ۴۲- عناصر اصلی الگوی سیستم رفتاری جانسون را ذکر نموده و برای هر کدام توضیح ارائه دهد.
- ۴۳- نیازهای سیستم و طبقه‌بندی نیازها، براساس الگوی جانسون را شرح دهد.
- ۴۴- مکانیسم‌های تنظیم‌کننده و کنترل‌کننده براساس سیستم رفتاری جانسون را بشناسد و در مددجوی بستری شناسایی نماید.
- ۴۵- متغیرهای سیستم رفتاری جانسون را لیست نماید.
- ۴۶- بررسی سیستم‌های فرعی رفتاری و متغیرهای تاثیرگذار بر آن را در مددجوی خود انجام دهد.
- ۴۷- کاربرد الگوی پنداشتی جانسون در فرایند پرستاری را تشریح نماید.
- ۴۸- بررسی و شناخت مددجوی بستری یا سرپایی مراجعه‌کننده به مراکز بالینی را براساس الگوی رفتاری جانسون انجام داده و برنامه‌ریزی مراقبتی انجام دهد.
- ۴۹- پیش فرض‌های اساسی مدل سازگاری روی را شرح دهد.
- ۵۰- عناصر اصلی مدل روی را ذکر نموده و برای هر کدام توضیح ارائه دهد.
- ۵۱- فرایند پرستاری براساس مدل روی را توصیف نماید.
- ۵۲- ارتباط نظریه روی را با مدیریت پرستاری مورد بحث قرار دهد.
- ۵۳- بررسی و شناخت مددجوی بستری در بخش‌های بالینی را براساس الگوی پنداشتی روی انجام دهد و تدابیر پرستاری مناسب ارائه دهد.
- ۵۴- پیش فرض‌های مدل مراقبت از خود اورم را شرح دهد.
- ۵۵- عناصر سازنده مدل مراقبت از خود اورم را ذکر نموده و برای هر کدام توضیح ارائه دهد.
- ۵۶- مفاهیم اصلی مدل خودمراقبتی اورم را مورد بحث قرار دهد.
- ۵۷- ارزشیابی نظریه اورم را از جهات: اهمیت نظریه در مدیریت پرستاری، ثبات درونی، امساک، آزمون‌پذیری، کفایت تجربی، کفایت عملی، آموزش پرستاری، عملکرد پرستاری انجام داده و نتیجه‌گیری نماید.
- ۵۸- طبقه‌بندی نیازهای مراقبت از خود مددجوی خود را براساس الگوی اورم انجام دهد.
- ۵۹- کاربرد فرایند پرستاری براساس مدل مراقبت از خود اورم را شرح دهد.
- ۶۰- بررسی و شناخت مددجوی بستری یا سرپایی مراجعه‌کننده به مرکز درمانی را براساس الگوی پنداشتی اورم انجام دهد و تدابیر مناسب ارائه نماید.
- ۶۱- مهم‌ترین مفاهیم پرستاری و کاربرد آن‌ها در ارائه مراقبت با کیفیت را مورد نقد و بررسی قرار دهد.

نمونه تدریس و ارزشیابی

نمونه تدریس
مضوری
ارائه تکالیف، یا کنفرانس و کار گروهی
پرسش و پاسخ، بحث‌های تکمیلی در مورد موضوعات درسی
در صورت نیاز به آموزش مجازی، تدریس آنلاین در سامانه LMS

نمونه ارزشیابی دانشجویی	
نمره	موضوع ارزشیابی
۲ نمره	شرکت فعال در جلسات کلاس
۴ نمره	ارائه تکالیف، کنفرانس یا کار گروهی
۴ نمره	آزمون میان ترم
۱۰ نمره	آزمون پایان ترم (تستی، تشریحی)
۲۰	جمع نمرات

کارآموزی:

طراحی، آموزش و اجرای برنامه مراقبت بالینی مددجویان در چارچوب یکی از نظریه‌ها و یا الگوهای تدریس شده تاریخ اجرای کارآموزی: ۱۴۰۳/۸/۲۷ الی ۱۴۰۳/۹/۵، شنبه و یکشنبه

فهرست منابع اصلی

- ❖ دهقان نیری ناهید، جلالی نیا فاطمه (۱۴۰۱). نظریه‌پردازی و نظریه‌های پرستاری. انتشارات شهرآب.
- ❖ معماریان ربابه (۱۳۹۹). کاربرد مفاهیم و نظریه‌های پرستاری. چاپ چهارم، انتشارات حیدری، تهران.
- ❖ Alligood MR and Tomey AM (2014). *Nursing Theory, Utilization and Application*. 8nd edition. Philadelphia: Mosby.
- ❖ Fawcett J (2013). *Analysis and Evaluation of Contemporary Nursing Knowledge: Nursing Models and Theories*. 3rd edition. Philadelphia: F. D. Davis Company.
- ❖ George Julia.B (2014). *Nursing Theories: The Base for Professional Nursing Practice*. 6th edition. Pearson New International Edition.
- ❖ Ibrahim Meleis E (2016). *Theoretical Nursing: Development and Process*. 7nd edition. Philadelphia, Lippincott Williams & Wilkins.

تقویم درسی

جلسه	موضوع درس	مدرس	تاریخ و ساعت
۱	مروری بر تاریخچه نظریه و مدل‌ها در پرستاری	خانم دکتر موسوی - زاده	شنبه‌ها، ساعت ۱۰-۱۲
۲	تعاریف، کاربرد و مشخصات اصلی یک نظریه و ارتباط الگو و نظریه	"	"
۳	مفاهیم نظریه‌ها و الگوهای مفهومی در پرستاری	"	"
۴	نظریه‌های مطرح در مدیریت پرستاری و ترجمان دانش در هر نظریه، نقد نظریه‌ها	"	"
۵	چارچوب سیستمی و نظریه دستیابی به هدف کینگ	"	"
۶	مدل سیستم رفتاری جانسون، بحث کلاسی	"	"
۷	آزمون میان ترم		
۸	مدل سازگاری روی، بحث کلاسی	"	"
۹	مدل سیستم‌های بتی نیومن، بحث کلاسی	"	"
۱۰	الگوی مراقبت از خود اورم، بحث کلاسی	"	"
۱۱	مهم‌ترین مفاهیم پرستاری و کاربرد آن‌ها در ارائه مراقبت با کیفیت و مدیریت پرستاری - بحث کلاسی	"	"
۱۲	کاربرد فرایند پرستاری در ارائه خدمات پرستاری - بحث کلاسی	"	"